

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Έλεγχος παρακολούθησης συμμόρφωσης επί των Συστάσεων της από
Μάρτιο 2018 έκθεσης ελέγχου με τίτλο:
«Έκθεση Ελέγχου ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της δημόσιας
επιχείρησης με την επωνυμία Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (Ε.Α.Β.
Α.Ε.)»

Ομάδα Ελέγχου
Ιούνιος 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	3
Σύνοψη.....	4
1. Εισαγωγή	6
2. Αντικείμενο ελέγχου	8
3. Διαπιστώσεις ελέγχου	8
3.1 Εξέλιξη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	8
3.2 Συστάσεις συμμόρφωσης.....	9
3.2.1 Διαδικασία καταχώρισης και εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	9
3.2.1.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων	9
3.2.1.2 Προμηθευτές-Πιστωτές	10
3.2.2 Πηγές δημιουργίας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	10
3.2.2.1 Στρατηγικός σχεδιασμός – Σύνταξη Προϋπολογισμού	10
3.2.2.2 Οργανωτική δομή και Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού ..	11
3.2.3 Πληροφοριακά συστήματα διοίκησης	11
3.2.3.1 Παρακολούθηση προϋπολογισμού	12
3.2.3.2 Αυτοματοποίηση Μητρώου Δεσμεύσεων	12
4. Συμπεράσματα	13
5. Παραρτήματα.....	15
5.1 Πίνακας παρακολούθησης επί των συστάσεων.....	15
5.2 Προϋπολογισμός έτους 2018	23
5.3 Γράφημα 1: Ποσοστό Υλοποίησης Συστάσεων	24
5.4 Πίνακας Υπολογισμού Ποσοστών Συμμόρφωσης επί των Συστάσεων	25

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
Ν.	Νόμος
Υ.Α.	Υπουργική Απόφαση
Κ.Υ.Α.	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Ελληνικής Κυβέρνησης
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
Φ.Γ.Κ.	Φορείς Γενικής Κυβέρνησης
Α.Ε.	Ανώνυμη Εταιρεία
Α.Β.Ε.Ε.	Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία
Γ.Λ.Κ.	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
ΥΠ.ΕΘ.Α.	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
εκ.	εκατομμύρια
Δ/νση	Διεύθυνση
Λογ/σμοι	Λογαριασμοί
Μ.Δ.	Μητρώο Δεσμεύσεων

Σύνοψη

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τα αποτελέσματα του ελέγχου παρακολούθησης συμμόρφωσης (Follow-up) επί των συστάσεων της από Μάρτιο 2018 έκθεσης ελέγχου επί των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της δημόσιας επιχείρησης με την επωνυμία «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε.» (Ε.Α.Β. Α.Ε.) που διενήργησε το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.) από τον Φεβρουάριο 2019 έως τον Ιούνιο 2019.

Στόχος του ελέγχου είναι να προσδιοριστεί εάν η Ε.Α.Β. Α.Ε. έλαβε υπ’ όψη τις συστάσεις του Ε.Σ. και προχώρησε σε συγκεκριμένες διορθωτικές κινήσεις και δράσεις, έτσι ώστε να θεραπευτούν οι αδυναμίες, ελλείψεις και παραλείψεις, καθώς και καθυστερήσεις που είχαν διαπιστωθεί στο πλαίσιο που αφορούσε: α) στην ορθή καταγραφή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους, β) στην εφαρμογή του προγράμματος απορρόφησης των κονδυλίων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) για την εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, γ) στην εξέταση της αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών, δ) στους συστηματικούς λόγους συσσώρευσης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και ε) στην επισκόπηση των πρακτικών της Δημοσιονομικής Διαχείρισης και των διαδικασιών που προκαλούν την περαιτέρω συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Η ομάδα ελέγχου αξιολογώντας το επίπεδο σημαντικότητας των συστάσεων ανά τομέα (διαδικασία καταχώρισης και εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, πηγές δημιουργίας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και πληροφοριακά συστήματα διοίκησης) και αφού κατέταξε τις συστάσεις σε χαμηλού, μέσου και υψηλού βαθμού σημαντικότητας, κατέληξε στο ακόλουθο συμπέρασμα: Στην Ε.Α.Β. Α.Ε., επί συνόλου δέκα (10) συστάσεων εκτελέστηκε το 11%, το 0% εκτελέστηκε μερικώς, το 22% βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ το 67% δεν εκτελέστηκε (σχετ. γράφημα 1 – Παράρτημα 5.3).

Οι διαπιστώσεις του ελέγχου ανά τομέα συστάσεων συνοψίζονται ως εξής (σχετ. Πίνακας Υπολογισμού Ποσοστών Συμμόρφωσης Επί των Συστάσεων - Παράρτημα 5.4):

➤ Σε επίπεδο «διαδικασίας καταχώρισης και εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων», ο ελεγχόμενος φορέας ξεκίνησε πιλοτικά την τήρηση αναλυτικού Μητρώου Δεσμεύσεων (Μ.Δ.), ενώ δεν υλοποίησε τη σύσταση περί ορθότερης καταγραφής, σε αυτό, των υποχρεώσεών του. Επιπλέον, δεν γίνονται τακτικές συμφωνίες υπολοίπων των προμηθευτών μεταξύ των βιβλίων του φορέα και εκείνων των προμηθευτών του. Την διαδικασία αυτή ο φορέας προτίθεται να την αναθέσει σε τρίτους (ορκωτούς ελεγκτές-συμβούλους). Τέλος, κατόπιν λήψης απόφασης των μετόχων της

εταιρείας σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση, κεφαλαιοποιήθηκε το ποσό των βεβαιωμένων χρεών από καταπτώσεις εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο δανείων, με αποτέλεσμα να απεικονίζεται πλέον η ορθή φορολογική εικόνα της εταιρείας στις οικονομικές της καταστάσεις.

➤ Σε επίπεδο «πηγών δημιουργίας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων», ο ελεγχόμενος φορέας εξακολουθεί να μην συντάσσει ρεαλιστικούς προϋπολογισμούς, δεν έχει εκπονήσει κανένα στρατηγικό μεσοπρόθεσμο σχέδιο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και δεν υποβλήθηκαν στην ομάδα ελέγχου στοιχεία που να πιστοποιούν ότι ο εσωτερικός ελεγκτής παρακολουθεί διεξοδικότερα τη διαδικασία καταγραφής και αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα. Τέλος, η Ε.Α.Β. Α.Ε. έχει προβεί στην πρόσληψη κάποιων ΙΔΟΧ οι οποίοι θα απασχοληθούν στην παραγωγική διαδικασία της εταιρείας, αλλά ακόμη δεν έχει επιτευχθεί η ορθότερη αξιοποίηση του προσωπικού της για την ομαλότερη λειτουργία της σε όλα τα επίπεδα (διοικητικά και παραγωγικά).

➤ Σε επίπεδο «πληροφοριακών συστημάτων» η εκτέλεση του προϋπολογισμού δεν παρακολουθείται αυτόματα μέσα από το υφιστάμενο πληροφοριακό σύστημα SAP και δεν έχει αυτοματοποιηθεί η καταγραφή των υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ.

Το Ε.Σ. θα επαναξιολογήσει την πρόοδο της συμμόρφωσης προς τις συστάσεις ελέγχου για τις οποίες έχουν σχεδιαστεί ενέργειες και δράσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη ή αναμένονται να υλοποιηθούν.

1. Εισαγωγή

Η παρούσα ειδική έκθεση παρακολούθησης συμμόρφωσης (follow – up) της δημόσιας επιχείρησης «Ε.Α.Β. Α.Ε» στις συστάσεις της από Μάρτιο 2018 έκθεσης ελέγχου επί των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ως άνω φορέα που διενήργησε το Ελεγκτικό Συνέδριο, εντάσσεται στο πλαίσιο οριζόντιου ελέγχου στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των φορέων Γενικής Κυβέρνησης για τους ακόλουθους (7) επτά υποτομείς: α) Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, γ) Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ., δ) Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ζ) Λοιπά Νομικά Πρόσωπα - Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και αποτελεί μέρος του ελέγχου του τελευταίου υποτομέα.

Η παρακολούθηση συμμόρφωσης πραγματοποιήθηκε στο διάστημα από Φεβρουάριο έως Ιούνιο του 2019 από Ομάδα Ελέγχου, που συγκροτήθηκε με την 6414/31.01.2019 απόφαση της Προέδρου του Ε.Σ., σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κειμένων δημοσιονομικών κανόνων δικαίου και στο πλαίσιο των αρχών και προτύπων του Διεθνούς Οργανισμού των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INT.O.S.A.I.), τα οποία εγγυώνται μεταξύ των άλλων την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την αντικειμενικότητα των μελών της ομάδας ελέγχου σε σχέση με τον παρόντα έλεγχο.

Πρωταρχικός στόχος της διαδικασίας είναι να προσδιοριστεί, εάν οι αναληφθείσες δράσεις του ελεγχθέντος φορέα λαμβάνουν υπ' όψη τις συστάσεις του Ε.Σ. και θεραπεύουν τις αδυναμίες που έχουν διαπιστωθεί και καταγραφεί στην από Μάρτιο 2018 Έκθεσης Ελέγχου με τίτλο «Έλεγχος ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της δημόσιας επιχείρησης Ε.Α.Β. Α.Ε», η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του Ελ. Συν (www.elsyn.gr κάτω από το θέμα δραστηριότητες) και οι οποίες αναλυτικότερα ήταν:

- Σύνταξη προϋπολογισμού με την παραδοχή υπερεκτίμησης των εσόδων από πωλήσεις.
- Σημαντική υστέρηση στα έσοδα από πωλήσεις που προέρχεται από την αδυναμία ολοκλήρωσης των αναληφθέντων έργων, λόγω της μειωμένης ρευστότητας αλλά και την σημαντική αποχώρηση προσωπικού με τεχνογνωσία.
- Μη τήρηση του κανόνα FIFO (first-in, first-out) στην αποπληρωμή των υποχρεώσεων, αλλά πληρωμή των υποχρεώσεων με βάσει τις τρέχουσες ανάγκες χωρίς να δίνεται προτεραιότητα στις παλαιότερες οφειλές.

- Συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων με κίνδυνο την άσκηση αγωγών εναντίον της εταιρείας και περαιτέρω επιβάρυνση αυτής με δικαστικά έξοδα και καταλογισμό τόκων.
- Τήρηση της σύνοψης του Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων (Μ.Δ.), ο οποίος ενημερώνεται χειροκίνητα με άντληση στοιχείων από τα βιβλία του.
- Αδύνατη η παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού από τη σύνοψη του Μ.Δ., λόγω της αρχής της εκτέλεσης του δεδουλευμένου (accrual basis accounting).
- Μη παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω του πληροφοριακού συστήματος SAP.
- Παρουσίαση πλασματικής εικόνας στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης, αφού δε συμπεριλαμβάνονται σε αυτές οι προκαταβολές για έργα που θα έπρεπε να έχουν ολοκληρωθεί, αλλά αντίθετα, συμπεριλαμβάνονται υποχρεώσεις προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης.
- Μη καταχώρηση στις συνολικές υποχρεώσεις που εμφανίζονται στη σύνοψη του Μ.Δ. (και ειδικότερα στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης) πρόστιμων από βεβαιωμένες οφειλές φόρων και προσαυξήσεις τόκων από καταπτώσεις εγγυήσεων δανείων.
- Μη σύνταξη έκθεσης εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τη διαδικασία αποπληρωμής των υποχρεώσεων και ειδικότερα με την παρακολούθηση και πληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Ο σκοπός της παρούσας ειδικής έκθεσης είναι να περιγράψει τα αποτελέσματα της παρακολούθησης συμμόρφωσης επί των συστάσεων της ως άνω έκθεσης ελέγχου.

Στο Παράρτημα 5.1 της παρούσας έκθεσης επισυνάπτεται πίνακας των αποτελεσμάτων της διαδικασίας παρακολούθησης συμμόρφωσης ανά σύσταση. Σε κάθε σύσταση, αναφέρονται οι διορθωτικές κινήσεις, η πρόοδος υλοποίησης, οι λόγοι μη υλοποίησης και ο αντίκτυπος σύμφωνα με την άποψη του ελεγχόμενου φορέα. Η πρόοδος υλοποίησης διακρίνεται σε τέσσερα επίπεδα: (α) «εκτελέστηκε», (β) «σε εξέλιξη», (γ) «εκτελέστηκε μερικώς» και (δ) «δεν εκτελέστηκε».

2. Αντικείμενο ελέγχου

2.1 Ελεγκτική προσέγγιση

Η ομάδα ελέγχου αρχικά απέστειλε επιστολή παρακολούθησης συμμόρφωσης επί των συστάσεων της από Μάρτιο 2018 Έκθεσης Ελέγχου προς την Ε.Α.Β Α.Ε. Ειδικότερα, ζητήθηκαν πληροφορίες για κάθε σύσταση σχετικά με: (1) τις διορθωτικές ενέργειες, οι οποίες έχουν λάβει χώρα μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας έκθεσης, (2) την πρόοδο υλοποίησής τους, (3) τους λόγους μη υλοποίησης, εάν υπάρχει τέτοια περίπτωση και (4) τον πιθανό αντίκτυπό τους στις ισχύουσες πολιτικές και διαδικασίες.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τη Διοίκηση της Ε.Α.Β. Α.Ε. προκειμένου να συζητηθεί αναλυτικότερα το περιεχόμενο της επιστολής και να δοθούν οι τυχόν αναγκαίες διευκρινίσεις.

Η διαδικασία παρακολούθησης συμμόρφωσης ολοκληρώθηκε με την αποστολή των ζητούμενων από την ομάδα ελέγχου στοιχείων, προκειμένου να επαληθευθεί ο βαθμός υλοποίησης των αναληφθεισών ή μη διορθωτικών ενεργειών και να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητά τους.

3. Διαπιστώσεις ελέγχου

Η ομάδα ελέγχου κατά τη διενέργεια του ελέγχου συμμόρφωσης (follow-up), ζήτησε από τον ελεγχόμενο φορέα την παροχή επικαιροποιημένων οικονομικών στοιχείων, προκειμένου αφενός να ενημερωθεί για την πραγματοποίηση γεγονότων που επέφεραν μεταβολές στην εικόνα των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών του σε σχέση με το υπόλοιπο που παρουσίαζαν στις 31.12.2017, αφετέρου να αξιολογήσει τον αντίκτυπο που ενδεχομένως επέφερε η υλοποίηση ή μη των διορθωτικών ενεργειών του.

3.1 Εξέλιξη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Η Ε.Α.Β. Α.Ε. έλαβε στις 17.08.2018 κατόπιν του υπ' αριθμ. 0140-18-08-1050/13.08.2018 αιτήματός της, επιχορήγηση από το Υπουργείο Οικονομικών ποσού ευρώ 63,09 εκ ευρώ με την οποία αποπληρώθηκαν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ποσού ευρώ 57,2 εκ. εντός του έτους 2018 και 5,89 εκ ευρώ εντός του έτους 2019. Τέλος, σύμφωνα με τη σύνοψη του Μ.Δ. της εταιρείας στις 31.12.2018 οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της (άνω των 90 ημερών) προς τρίτους ανέρχονταν σε ποσό ευρώ 27.494.498 (87.085.079€

στις 31.12.2017), ενώ προς φορείς γενικής κυβέρνησης σε ποσό ευρώ 31.841.519 (40.678.780€ στις 31.12.2017).

3.2 Συστάσεις συμμόρφωσης

Τα ευρήματα επί των συστάσεων συμμόρφωσης κατηγοριοποιήθηκαν από την ομάδα ελέγχου ανάλογα με το αντικείμενο στο οποίο αφορούσαν σε τρεις (3) τομείς:

- i) διαδικασία καταχώρισης και εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων,
- ii) πηγές δημιουργίας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και
- iii) πληροφοριακά συστήματα διοίκησης.

3.2.1 Διαδικασία καταχώρισης και εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Αναφορικά με τις ενέργειες που έλαβε ο ελεγχόμενος φορέας σχετικά με τη διαδικασία καταχώρισης και εκκαθάρισης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

3.2.1.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων

Η Ε.Α.Β Α.Ε. εξακολουθεί να μην τηρεί αναλυτικό βιβλίο Μητρώου Δεσμεύσεων Παρόλα αυτά, έχει ξεκινήσει πιλοτικά από τον Μάρτιο 2019, η διαδικασία Δέσμευσης Πίστωσης – Ανάληψης Υποχρέωσης. Προς εξακρίβωση των προαναφερθέντων τέθηκε υπόψη μας το υπ' αριθμ έγγραφο 1200/19-02-194/4.03.2019 της Διεύθυνσης Συμβάσεων (με τη σχετική αίτηση, σχετικά έγγραφα, Φ.Ε.Ε. κ.ο.κ) το οποίο συνυπογράφεται από τον Προϊστάμενο Προϋπολογισμού και από τον Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών για τη δέσμευση πίστωσης –ανάληψη υποχρέωσης ποσού ευρώ 6.800 από τον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους. Ωστόσο, η διαδικασία δέσμευσης πίστωσης γίνεται προς το παρόν σε πιλοτικό επίπεδο και δεν ενημερώνεται σχετικά το πληροφοριακό σύστημα διότι δεν έχει γίνει παραμετροποίηση του SAP. Στην υπ' αριθμ 1475/25-01-2019 Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Α.Β. Α.Ε αποφασίστηκε ότι η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με την Γενική Διεύθυνση Υποστήριξης να προβούν στις απαιτούμενες ενέργειες για την προσαρμογή των μηχανογραφικών εφαρμογών - προγραμμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Ωστόσο, μέχρι τη σύνταξη της παρούσας, παρόλο που έχουν γίνει κάποια βήματα ως προς την υλοποίηση της σύστασης της ομάδας ελέγχου, δεν έχουν ακόμα αποφέρει αποτελέσματα στην διαχείριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Συνεπώς, η ομάδα ελέγχου κρίνει ότι η μη

υλοποίηση της σύστασης είναι σημαντική, αφού με αυτόν τον τρόπο δεν είναι εφικτή η διασφάλιση της επάρκειας πίστωσης πριν την πραγματοποίηση οποιασδήποτε δαπάνης με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο κίνδυνος δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Περαιτέρω, ο ελεγχόμενος φορέας δεν έχει υλοποιήσει την σύσταση του Ε.Σ. αναφορικά με την ορθή καταγραφή των υποχρεώσεών του στη σύνοψη του Μ.Δ., η οποία και αξιολογήθηκε ως υψηλού βαθμού σημαντικότητας.

Τέλος, ο ελεγχόμενος φορέας έχει πλήρως συμμορφωθεί με την σύσταση του Ε.Σ., σχετικά με την καταχώρηση των προστίμων της εταιρείας όπως προκύπτουν από την φορολογική της εικόνα. Συγκεκριμένα, καταχωρήθηκαν στα βιβλία της εταιρείας πρόστιμα και προσαυξήσεις ύψους 479 εκ ευρώ, τα οποία στη συνέχεια διαγράφηκαν με την από 15-11-2018 Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Ε.Α.Β. Α.Ε., με την οποία αποφασίστηκε η κεφαλαιοποίηση των χρεών της εταιρείας. Η κεφαλαιοποίηση έγινε με αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και στη συνέχεια με ισόποση μείωση αυτού λόγω απορρόφησης των συσσωρευμένων ζημιών της εταιρείας. Η σύσταση αυτή αξιολογήθηκε ως υψηλού βαθμού σημαντικότητας .

3.2.1.2 Προμηθευτές-Πιστωτές

Η ομάδα ελέγχου διαπίστωσε ότι, όσον αφορά στη σύσταση του Ε.Σ. για πραγματοποίηση τακτικών συμφωνιών μεταξύ των υπολοίπων των προμηθευτών με τα βιβλία της εταιρείας, αυτή δεν έχει εκτελεστεί, παρόλο που έχει αποφασιστεί (1475/25-01-2019) από το Δ.Σ. σχέδιο δράσης που περιλαμβάνει υποστήριξη από Ορκωτούς Ελεγκτές Συμβούλους, η σύμβαση με τους οποίους δεν έχει ακόμη υπογραφεί. Η σύσταση αυτή αξιολογήθηκε ως υψηλού βαθμού σημαντικότητας.

3.2.2 Πηγές δημιουργίας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Σχετικά με τις ενέργειες που έλαβε ο ελεγχόμενος φορέας προκειμένου να θεραπεύσει τις γενεσιοναργούς αιτίες ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

3.2.2.1 Στρατηγικός σχεδιασμός – Σύνταξη Προϋπολογισμού

Η ομάδα ελέγχου αφού σύγκρινε τον προϋπολογισμό έτους 2018 με αυτόν του 2017, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ε.Α.Β. Α.Ε. εξακολουθεί να μη συντάσσει ρεαλιστικούς προϋπολογισμούς, αφού τα προβλεπόμενα προϋπολογιζόμενα έσοδα από πωλήσεις παραμένουν σε υψηλά επίπεδα (91.604.760€ το έτος 2018 έναντι 87.408.803€ το έτος 2017– Παράρτημα 5.2) σε αντίθεση με την πραγματική παραγωγική της δυναμική, η οποία

είναι άρρηκτα συνδεδεμένη και με την περιορισμένη της ρευστότητα. Συνεπώς, η ομάδα ελέγχου κρίνει ότι αυτή δεν έχει εκτελεστεί και της αποδίδει βαθμό σημαντικότητας υψηλό.

Τέλος, ο ελεγχόμενος φορέας δεν συμμορφώθηκε ούτε με τη σύσταση του Ε.Σ. περί εκπόνησης στρατηγικού μεσοπρόθεσμου σχεδίου εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του μέσω σύνταξης καταστάσεων χρηματικών ροών (cash-flows). Ωστόσο, δεδομένου ότι η εταιρεία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ρευστότητας με αποτέλεσμα να καταφέρνει με δυσκολία να καλύπτει τις τρέχουσες λειτουργικές της ανάγκες, όπως την αγορά βασικών πρώτων υλών και τη μισθοδοσία του προσωπικού, η ομάδα ελέγχου κρίνει ότι η μη υιοθέτηση αυτού του μέτρου δεν έχει άμεσες επιδράσεις στην αποτροπή δημιουργίας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και αξιολόγησε το επίπεδο σημαντικότητας της συγκεκριμένης σύστασης ως μεσαίο.

3.2.2.2 Οργανωτική δομή και Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού

Η Ε.Α.Β. Α.Ε. έχει προβεί στην πρόσληψη κάποιων Ι.Δ.Ο.Χ. οι οποίοι θα απασχοληθούν στην παραγωγική δραστηριότητα της, ενώ ακόμη δεν έχει λάβει πρόσθετα μέτρα για την ορθότερη αξιοποίηση του προσωπικού της, προκειμένου να αποφύγει καθυστερήσεις στην εκτέλεση των συμβάσεων που έχει συνάψει με πελάτες, γεγονός που μπορεί να επιφέρει νέα συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και να μην υπάρξει βελτίωση στη λειτουργία της τόσο σε επίπεδο διοικητικό όσο και σε παραγωγικό. Η ομάδα ελέγχου κρίνει ότι η υλοποίηση της συγκεκριμένης σύστασης βρίσκεται σε εξέλιξη και ότι ο βαθμός σημαντικότητας της είναι υψηλός.

Τέλος, η ομάδα ελέγχου διαπίστωσε ότι ο εσωτερικός ελεγκτής του ελεγχόμενου φορέα δεν παρακολουθεί διεξοδικότερα την καταγραφή και αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών του κι ως εκ τούτου έκρινε ότι η συγκεκριμένη σύσταση δεν έχει εκτελεστεί αποδίδοντάς της υψηλό βαθμό σημαντικότητας.

3.2.3 Πληροφοριακά συστήματα διοίκησης

Οι ενέργειες που έλαβε ο ελεγχόμενος φορέας όσον αφορά στη συμμόρφωσή του με τις συστάσεις του Ε.Σ. που έχουν σχέση με τα πληροφοριακά του συστήματα, παρουσιάζονται παρακάτω:

3.2.3.1 Παρακολούθηση προϋπολογισμού

Η εταιρεία δεν παρακολουθεί μέσω του πληροφοριακού της συστήματος SAP την εκτέλεση του προϋπολογισμού, καθόσον αυτό προϋποθέτει ειδική παραμετροποίηση στο υφιστάμενο σύστημα, διαδικασία η οποία προβλέπεται να υλοποιηθεί μελλοντικά. Ο προϋπολογισμός παρακολουθείται απολογιστικά μέσα από τα βιβλία της εταιρείας και από λογιστικά φύλλα excel που έχει συντάξει το τμήμα προϋπολογισμού. Η ομάδα ελέγχου κρίνει ότι αν και είναι χρήσιμο για τη διοίκηση η άμεση και έγκυρη παροχή πληροφορίας μέσω της αυτοματοποίησης του συστήματος για το στάδιο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και των τυχόν αποκλίσεών του, εφόσον αυτά παρακολουθούνται με τον προαναφερόμενο τρόπο, η μη εκτέλεση της σύστασης δεν είναι σημαντική.

3.2.3.2 Αυτοματοποίηση Μητρώου Δεσμεύσεων

Η Ε.Α.Β. Α.Ε. δεν προχώρησε σε αυτοματοποίηση της καταγραφής της σύνοψης του Μ.Δ. μέσω της εξαγωγής στοιχείων από το λογιστικό της πρόγραμμα, διότι αυτό προϋποθέτει αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος με επιπλέον κόστος. Τα στοιχεία αντλούνται από τα βιβλία της εταιρείας και η ενημέρωση γίνεται μέσω χρήσης λογιστικών φύλλων excel. Η ομάδα ελέγχου έκρινε ότι η μη υλοποίηση αυτής της σύστασης δεν είναι σημαντική, αφού ήδη το πληροφοριακό σύστημα SAP παρέχει ικανοποιητική επεξεργασία δεδομένων από τα λογιστικά βιβλία του φορέα (π.χ. χρονολογική ωρίμανση των υποχρεώσεων) τα οποία χρησιμοποιούνται στη σύνοψη του Μ.Δ.

4. Συμπεράσματα

Οι διαπιστώσεις του ελέγχου ανά τομέα συστάσεων όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα Υπολογισμού Ποσοστών Συμμόρφωσης επί των Συστάσεων (Παράρτημα 5.4), συνοψίζονται ως εξής:

I. Διαδικασία καταχώρισης & εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Ο ελεγχόμενος φορέας ξεκίνησε πιλοτικά την τήρηση αναλυτικού Μητρώου Δεσμεύσεων (Μ.Δ.), ενώ δεν υλοποίησε τη σύσταση περί ορθότερης καταγραφής, σε αυτό, των υποχρεώσεών του. Επιπλέον, δεν γίνονται τακτικές συμφωνίες υπολοίπων των προμηθευτών μεταξύ των βιβλίων του φορέα και εκείνων των προμηθευτών του. Την διαδικασία αυτή ο φορέας προτίθεται να την αναθέσει σε τρίτους (ορκωτούς ελεγκτές-συμβούλους). Τέλος, κατόπιν λήψης απόφασης των μετόχων της εταιρείας σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση, κεφαλαιοποιήθηκε το ποσό των βεβαιωμένων χρεών από καταπτώσεις εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο δανείων, με αποτέλεσμα να απεικονίζεται πλέον η ορθή φορολογική εικόνα της εταιρείας στις οικονομικές της καταστάσεις.

II. Πηγές δημιουργίας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Ο ελεγχόμενος φορέας εξακολουθεί να μην συντάσσει ρεαλιστικούς προϋπολογισμούς, δεν έχει εκπονήσει κανένα στρατηγικό μεσοπρόθεσμο σχέδιο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και δεν υποβλήθηκαν στην ομάδα ελέγχου στοιχεία που να πιστοποιούν ότι ο εσωτερικός ελεγκτής παρακολουθεί διεξοδικότερα τη διαδικασία καταγραφής και αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα. Τέλος, η Ε.Α.Β. Α.Ε. έχει προβεί στην πρόσληψη κάποιων ΙΔΟΧ οι οποίοι θα απασχοληθούν στην παραγωγική διαδικασία της εταιρείας, αλλά ακόμη δεν έχει επιτευχθεί η ορθότερη αξιοποίηση του προσωπικού της για την ομαλότερη λειτουργία της σε όλα τα επίπεδα (διοικητικά και παραγωγικά).

III. Πληροφοριακά συστήματα διοίκησης

Η εκτέλεση του προϋπολογισμού δεν παρακολουθείται αυτόματα μέσα από το υφιστάμενο πληροφοριακό σύστημα SAP και δεν έχει αυτοματοποιηθεί η καταγραφή των υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ.

Κατόπιν των ανωτέρω η ομάδα ελέγχου διαπιστώνει ότι αν και αναλήφθηκαν ενέργειες εκ μέρους του ελεγχόμενου φορέα σύμφωνα με τις συστάσεις της, εξακολουθούν

να υπάρχουν ζητήματα που χρήζουν βελτίωσης, επανασχεδιασμού και ανάληψης νέων δράσεων.

Το Ε.Σ. θα επαναξιολογήσει την πρόοδο της συμμόρφωσης προς τις συστάσεις ελέγχου για τις οποίες έχουν σχεδιαστεί ενέργειες και δράσεις, οι οποίες είτε έχουν αναληφθεί και βρίσκονται σε εξέλιξη ή πρόκειται να αναληφθούν.

Η ομάδα ελέγχου θα ήθελε να ευχαριστήσει τους υπεύθυνους επικοινωνίας κ.κ. Τουμανίδη και Χαρμαντά διότι με προθυμία υποστήριξαν όλα τα στάδια της παρακολούθησης συμμόρφωσης επί των συστάσεων της από Μάρτιο 2018 Έκθεσης Ελέγχου και παρείχαν έγκαιρα όλα τα απαραίτητα στοιχεία, διευκρινίσεις και πληροφορίες.

Αθήνα, Ιούνιος 2019
Η επικεφαλής της Ομάδας Ελέγχου

Δήμητρα Πολάτογλου
Επίτροπος Ελεγκτικού Συνεδρίου

5. Παραρτήματα

5.1 Πίνακας παρακολούθησης επί των συστάσεων

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

(ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε - Ε.Α.Β. Α.Ε.)

(Περίοδος: 31.12.2016 – 31.08.2017)

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ
ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
ΤΗΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.» (Ε.Α.Β. Α.Β.Ε.Ε.)»**

a/a	Συστάσεις	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας (Y/M/X)	Διορθωτικές Ενέργειες	Πρόοδος Υλοποίησης *	Λόγοι μη υλοποίησης	Αντίκτυπος (εάν υπάρχει)
1	Να τηρήσει αναλυτικό βιβλίο Μ.Δ.	Συμμόρφωση με τη σχετική σύσταση της Έκθεσης Ελέγχου, σελ.22, σύμφωνα με την εγκύριο οικ. 2/98253/0094/30.12.2011 όπως αναφέρεται στην παράγραφο «3.3.1 Σύστημα καταγραφής υποχρεώσεων» Δημιουργία και παραμετροποίηση μέσω SAP. <u>Έναρξη από τον προϋπολογισμό του 2019.</u>	Y	Η εταιρία συντάσσει σε μηνιαία βάση το παράρτημα Γ – Σύνοψη Μητρώου Δεσμεύσεων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Έχει ξεκινήσει πιλοτικά από τον Μάρτιο του έτους 2019 η διαδικασία Δέσμευσης Πίστωσης – Ανάληψης Υποχρέωσης. Επισυνάπτουμε προς ενημέρωση σας το υπ' αριθμ. 1200-19-02-194/04-03-2019 της Διεύθυνσης Συμβάσεων (με τη σχετική αίτηση, σχετικά έγγραφα, Φ.Ε.Ε. κ.ο.κ.) το οποίο συνυπογράφεται από τον Προϊστάμενο Προϋπολογισμού και από τον Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών	«Σε εξέλιξη»	N/A	Καλύτερη παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

a/a	Συντάσεις	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας (Y/M/X)	Διορθωτικές Ενέργειες	Πρόοδος Υλοποίησης *	Λόγοι μη υλοποίησης	Αντίκτυπος (εάν υπάρχει)
				<p>για τη Δέσμευση Πίστωσης – Ανάληψη Υποχρέωσης ποσού 6.800 € από τον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους.</p> <p>Η παραμετροποίηση μέσω SAP δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη. Στην υπ' αριθμ. 1475/25-01-2019 Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της ΕΑΒ – επισυνάπτεται Απόσπασμα Πρακτικού – αποφασίστηκαν τα εξής (παράγραφος 2):</p> <p>«Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με την Γενική Διεύθυνση Υποστήριξης να προβούν στις απαιτούμενες ενέργειες για την προσαρμογή των μηχανογραφικών εφαρμογών - προγραμμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Υπουργείου Οικονομικών».</p> <p>Η κύρια προσαρμογή των μηχανογραφικών εφαρμογών – προγραμμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Υπουργείου Οικονομικών, που αναφέρεται στην εν λόγω Απόφαση του Δ.Σ. της ΕΑΒ,</p>			

α/α	Συστάσεις	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας (Υ/Μ/Χ)	Διορθωτικές Ενέργειες	Πρόδος Υλοποίησης *	Πρόδος Υλοποίησης	Λόγοι μη υλοποίησης	Αντίκτυπος (εάν υπάρχει)
				αφορά το σύνολο των οικονομικών αναφορών (reports) προς το Υπουργείο Οικονομικών, συμπεριλαμβανομένου και του Μητρώου Δεσμεύσεων.				
2	Να παρακολουθείται, μέσω του πληροφοριακού λογιστικού συστήματος της εταιρείας SAP, η εκτέλεση του προϋπολογισμού.	Η εκτέλεση του προϋπολογισμού θα παρακολουθείται μέσω του πληροφοριακού λογιστικού συστήματος της εταιρίας SAP, σύμφωνα με την υπόδειξη σας.	Y	Η εκτέλεση του προϋπολογισμού εξόδων θα παρακολουθείται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος SAP από το τρέχον έτος.	«Δεν εκτελέστηκε»	Πολύπλοκη η παραμετροποίηση του συστήματος.	N/A	
3	Να συντάσσονται ρεαλιστικοί προϋπολογισμοί βάσει ιστορικών στοιχείων, σε συνδρομή με έγκυρες εκτιμήσεις αναφορικά με την παραγωγή δινομική της εταιρείας και της ρευστότητας της και όχι βάσει υπερτυπιμένων προβλέψεων αναφορικά με μελλοντικές της πωλήσεις.	Σύνταξη προϋπολογισμών με ρεαλιστικά στοιχεία σε συνεργασία και συντονισμό με το αρμόδιο Υπουργείο.	Y	Υποχρεώρηση του Εγκεκριμένου από το Υπουργείο Οικονομικών Προϋπολογισμού έτους 2019, ώστε να είναι πιο ρεαλιστικός. Η ίδια πρακτική σύνταξης βεβαίως θεωρείται ότι αποδεικνύει και τα επόμενα έτη.	«Δεν εκτελέστηκε»	Η υψηλή στοχοθεσία εκγρίνεται από το ΥΠΟΙΚ και το ΥΠΕΘΑ.	Κίνδυνος δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων v.	

a/a	Συντάσεις	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας (Y/M/X)	Διορθωτικές Ενέργειες	Πρόοδος Υλοποίησης *	Λόγοι μη υλοποίησης	Αντίκτυπος (εάν υπάρχει)
4	Να εκπονηθεί ένα στρατηγικό μεσοπρόθεσμο σχέδιο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μέσω σύνταξης καταστάσεων χρηματικών ροών (cash-flows), ώστε η εταιρεία, παράλληλα με την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της, να μειώνει σταδιακά και το ύψος των συσσωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών της.	Αναφορικά με το πλάνο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, η ΕΑΒ είναι σε συνεργασία με το ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ και τη ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, για να λάβει χρηματοδότηση στο πλαίσιο Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.), ώστε να προβεί στην εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της μέχρι τις 31/08/2018. Σας επισυνάπτουμε σχετική αλληλογραφία Α.Π. οικ. 2/31185/ΔΠΓΚ της 17/4/2018	Y	Η ΕΑΒ το 1ο εξάμηνο του 2018 υπέβαλε αίτηση και εντάχθηκε στο πρόγραμμα χρηματοδότησης του Πλαισίου Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.). Τον Αύγουστο του 2018 έγινε δεκτή η εισήγηση / αίτηση της Εταιρίας για λήψη έκτακτης χρηματοδότησης για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της, με το υπ' αριθ. έγγραφο 2/62796/ΔΕΦ, 20-08-2018 του Υπουργείου Οικονομικών (όπως Πίνακας Συστάσεων). Συνολικά της καταβλήθηκε το ποσό των 63 εκ. €, με το οποίο αποπληρώθηκαν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ύψους 57,2 εκ. €. Εντός του τρέχοντος μηνός η ΕΑΒ έλαβε έγκριση να χρησιμοποιήσει και το εναπομείναν ποσό των 5,8 εκ. € για να αποπληρώσει υπολειπόμενες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Σας επισυνάπτουμε τα σχετικά εγκριτικά έγγραφα.	«Δεν εκτελέστηκε»	Ελλιπής ρευστότητα.	N/A
5	Να γίνεται ορθή καταγραφή των υποχρεώσεων της	Άμεση εφαρμογή σε συνεργασία με το ΓΛΚ και τη ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	Y	Μετά από συνεχή συνεργασία και υποστήριξη από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του	«Δεν εκτελέστηκε»	Μη συμμόρφωση με τις	N/A

a/a	Συντάσεις	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας (Y/M/X)	Διορθωτικές Ενέργειες	Πρόοδος Υλοποίησης *	Λόγοι μη υλοποίησης	Αντίκτυπος (εάν υπάρχει)
	εταιρείας στη σύνοψη του Μ.Δ. βάσει των παρατηρήσεων της ομάδας ελέγχου.	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		Υπουργείου Οικονομικών και το Λογιστήριο του Κράτους, έχει βελτιωθεί η ποιότητα του Μητρώου Δεσμεύσεων της ΕΑΒ, το οποίο πληροί ως επί των πλείστον τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας και ως εκ τούτου αναρτάται σε μηνιαία βάση στο e-portal του Υπ. Οικονομικών.		υποδείξεις της ομάδας ελέγχου	
6	Να γίνει αυτοματοποίηση της διαδικασίας καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ. μέσω δημιουργίας ειδικού προγράμματος που θα αντλεί αυτόματα στοιχεία από τα βιβλία της εταιρίας, σύμφωνα με την υπόδειξη σας. <u>Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης 5 μήνες.</u>	Αυτοματοποίηση της διαδικασίας καταγραφής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ. μέσω δημιουργίας ειδικού προγράμματος που θα αντλεί αυτόματα στοιχεία από τα βιβλία της εταιρίας, σύμφωνα με την υπόδειξη σας. <u>Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης 5 μήνες.</u>	Y	Όπως απάντηση 1 ανωτέρω, 2η και 3η παράγραφος.	«Δεν εκτελέστηκε»	Περίπλοκη η πλήρης αυτοματοποίηση της διαδικασίας καταγραφής.	N/A
7	Να γίνει ορθή αξιοποίηση του προσωπικού προκειμένου να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των συμβάσεων, οι οποίες μπορεί να επιφέρουν νέα	Γίνεται από τη Διοίκηση συνεχής προσπάθεια βελτίωσης της διαχείρισης και αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο έχει μειωθεί κατά 50% τα προηγούμενα έτη. Παράλληλα έχει ήδη	Y	Έχουν ήδη προσληφθεί 83 εργαζόμενοι ΙΔΟΧ εντός του έτους 2018 και έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Οικονομικών ο προϋπολογισμός της ΕΑΒ έτους 2019, ο οποίος συμπεριλαμβάνει προσλήψεις 136 εργαζομένων ΙΔΟΧ. Σας επισυνάπτουμε το έγγραφο έγκρισης προϋπολογισμού της ΕΑΒ έτους 2019	«Σε εξέλιξη»	N/A	Δεν υπάρχει.

a/a	Συντάσεις	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας (Y/M/X)	Διορθωτικές Ενέργειες	Πρόοδος Υλοποίησης *	Λόγοι μη υλοποίησης	Αντίκτυπος (εάν υπάρχει)
	συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.	εγκριθεί η πρόσληψη 90 ατόμων Ι.Δ.Ο.Χ. εξειδικευμένης εμπειρίας τουλάχιστον 6 μηνών σε εργασίες συναρμολόγησης ή και συντήρησης αεροσκαφών – αεροκινητήρων και έχει προγραμματιστεί η άμεση εκπαίδευση τους ώστε να βελτιωθούν οι χρόνοι απόδοσης εργασιών. Επίσης επίκειται η πρόσληψη 106 επιπλέον εργαζομένων Ι.Δ.Α.Χ, οι οποίοι έχουν συμπεριληφθεί στο Στρατηγικό Σχέδιο της ΕΑΒ και στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ) 2018 -2022.		από το Υπουργείο Οικονομικών. Προσλήψεις Προσωπικού θα γίνουν και τα επόμενα έτη για να υποστηριχθούν τα νέα μακροπρόθεσμα μεγάλα προγράμματα, όπως το πρόγραμμα HAF F-16 Viper Upgrade Program της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας. Να επισημάνουμε την μεγάλη αποχώρηση προσωπικού της ΕΑΒ κατά το τρέχον έτος λόγω κινητικότητας και μετατάξεων σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.			
8	Να γίνονται τακτικές συμφωνίες υπολοίπων των προμηθευτών με τα βιβλία της εταιρείας με την αποστολή επιβεβαιωτικών επιστολών ή email.	Άμεση εφαρμογή με δημιουργία εταιρικής διαδικασίας της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών εντός Μαΐου 2018.	Y	Γίνεται κατ' έτος δειγματοληπτικά συμφωνία λογαριασμών προμηθευτών κατά την περίοδο του κατ' έτος ελέγχου από τους Ορκωτούς Ελεγκτές, με αποστολή επιβεβαιωτικών επιστολών. Γενικότερα υπήρχαν μεγάλες εκκρεμότητες, πολλές εξ αυτών από	«Δεν εκτελέστηκε»	Έχει γίνει εισήγηση από τη Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών για ανάθεση σε ορκωτούς	Σε περίπτωση υλοποίησης της ενέργειας αυτής θα υπάρχει

α/α	Συστάσεις	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας (Υ/Μ/Χ)	Διορθωτικές Ενέργειες	Πρόδος Υλοποίησης *	Άργοι μη υλοποίησης	Άντικυπος (εάν υπάρχει)	
				<p>παρελθόντα έτη, για το θέμα της συμφωνίας των λογαριασμών προμηθευτών. Αποφασίστηκε επίσης με την προαναφερθείσα Απόφαση του Δ.Σ. 1475/25-01-2019, παράγραφος 3 το σχέδιο δράσης 2 της ειστήγησης της Διεύθυνσης Οικονομιών Υπηρεσιών (επισυνάπτεται):</p> <p>Υποστήριξη από Ορκωτούς Ελεγκτές – Συμβούλους.</p> <p>Βασικές ενέργειες/βήματα Σχεδίου Δράσης :</p> <p>Έλεγχος διαδικασιών Λογιστηρίου και τροποποίηση σχετικών Κ.Ο.Λ.</p> <p>Συμφωνίες λογαριασμών.</p> <p>Προτάσεις προς τη Διοίκηση.</p> <p>Πρόσθετο εφάπαξ κόστος: 40.000 €.</p>	<p>ελεγκτές- συμβούλους, μεταξύ άλλων, της διενέργειας συμφωνίας υπολογίσων λογαριασμών με προμηθευτές, αλλά δεν έχει υλοποιηθεί.</p>	<p>καλύτερος ελεγκτος πων ληξιπρόθεσμων ων υποχρεώσεων v.</p>		
9	Να καταγριθούν στα βιβλία της εταιρείας τα πρόστιμα όπως προκύπτουν από τη φορολογική εικόνα της.			<p>Καταχώριση των φορολογικών προστίμων στα βιβλία της ΕΑΒ σε συνεργασία με το ΓΛΚ και τους Ορκωτούς Ελεγκτές.</p>	<p>Y</p>	<p>Το μεγαλύτερο μέρος των χρεών, προστίμων Κ.Ο.Κ., ύψους 479 εκ. € έχουν διαγραφεί με την από 15-11-2018 Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της ΕΑΒ, με την οποία αποφασίσθηκε η κεφαλαιοποίηση των</p>	<p>«Εκτελέστηκ ε»</p> <p>N/A</p>	<p>Ορθής απεικόνιση των υποχρεώσεων προς φορείς</p>

a/a	Συντάσεις	Απάντηση Ελεγχόμενου Φορέα	Προτεραιότητα Χρονικός Ορίζοντας (Y/M/X)	Διορθωτικές Ενέργειες	Πρόοδος Υλοποίησης *	Λόγοι μη υλοποίησης	Αντίκτυπος (εάν υπάρχει)
				χρεών της εταιρείας μας. Είναι θέμα λογιστικής απεικόνισης των Οικονομικών Καταστάσεων. Στις ετήσιες δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις της ΕΑΒ, στην Έκθεση Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών υπάρχει σχετική παρατήρηση.			γενικής κυβέρνησης στις οικονομικές καταστάσεις.
10	Να παρακολουθείται διεξοδικότερα από τον εσωτερικό ελεγκτή η διαδικασία καταγραφής και αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του (ΦΕΚ 100, Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης/19.01.2011).	Ενημερώθηκε σχετικά ο Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου της εταιρίας και μας ενημέρωσε ότι θα συμπεριλαμβάνει σε περιοδική βάση στον προγραμματισμό Εσωτερικού Ελέγχου τη διαδικασία καταγραφής και αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και διενεργείται ήδη έλεγχος σε περιοδική βάση.	Y	Ο επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου έχει συμπεριλάβει στον προγραμματισμό του την διαδικασία καταγραφής και αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και διενεργείται ήδη έλεγχος σε περιοδική βάση.	«Δεν εκτελέστηκε»	Δεν τέθηκαν υπόψη μας οι λόγοι μη υλοποίησης. N/A	

*Η πρόοδος υλοποίησης διακρίνεται σε τέσσερα (4) επίπεδα: «εκτελέστηκε», «σε εξέλιξη», «εκτελέστηκε μερικώς» και «δεν εκτελέστηκε».

5.2 Προϋπολογισμός έτους 2018

ΑΔΑ: Ψ7Σ6Η-PP3

ΠΙΝΑΚΑΣ 7 Έσοδα-Έξοδα ΔΕΚΟ, ΝΠΙΔ και Ειδικών Λογαριασμών που εφαρμόζουν το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο καθώς και όσων εφαρμόζουν κλαδικό λογιστικό σχέδιο ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΝΠΙΔ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

ΑΦΜ	094052358	ποσά σε ευρώ (χωρίς δεκαδικά)
ΗΛΕΚ/ΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ	contact@haicorp.com	
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	22620 52000	
ΕΠΟΠΤΕΥΟΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	
ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΕΓΛΣ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018
I. ΕΣΟΔΑ (=1+2+3+4+5+6+7)		153.747.646
1. Πωλήσεις (=α+β)		91.604.760
α) Πωλήσεις εμπορευμάτων Προϊόντων, λουτών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού	70+71+72	42.185.537
β) Πωλήσεις υπηρεσιών	73	49.419.223
2. Επιχορηγήσεις (=γ+δ+ε+στ)	74	59.604.450
γ) Τακτικού Προϋπολογισμού	74.96	
δ) Εγκεκριμένοι Πόροι ΠΔΕ (βάσει ήδη υπογεγραμμένων ΣΑΕ)	41.10 ή 43.00*	
ε) Ε.Ε.	43.04 ή 74.08	
στ) Λουτές	ΛΟΙΠΑ 74 ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΣΑΣ ΤΟΚΟΧΡΕΟΥΔΙΩΝ ΛΟΓΩ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ, ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΑΝΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ, ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ, ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΠΛΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΔΕ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΟΥ Π/Υ	59.604.450
3. Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	75	388.436
4. Έσοδα Κεφαλαίων (Τόκοι Πιστωτικοί)	76 ΠΛΗΝ 76.04	100.000
5. Ιδιοπαραγωγή παγίων	78 ΠΛΗΝ 78.05	0
6. Λουτά Έσοδα	82.01 ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΤΑΞΙΝΟΜΟΥΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΆΛΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	550.000
7. Έκτακτα και Ανόργανα Έσοδα	81.01 (ΠΛΗΝ 81.01.04 ΚΑΙ 81.01.05)	1.500.000
II. ΕΞΟΔΑ (=8+9+10+11+12+13+14+15+16)		86.071.187
8. Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού (=στ' +ζ+η)	60 ΠΛΗΝ 60.05	38.994.826
στ) Αμοιβές έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	60.00 ΕΩΣ 60.01	30.055.938
ζ) Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού	60.03 ΕΩΣ 60.04	8.349.888
η) Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	60.02	589.000
9. Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	61	7.923.000
10. Παροχές Τρίτων	62	4.100.000
Εκ των οποίων Ηλεκτρικό Ρεύμα -φωταέριο -Υδρευση- Τηλεπικοινωνίες	62.00 ΕΩΣ 62.03	2.664.349
Εκ των οποίων Ενοίκια	62.04	143.859
Εκ των οποίων Ασφάλιστρα	62.05	193.205
Εκ των οποίων Επισκευές και Συντηρήσεις	62.07	867.463
11. Φόροι (συμπεριλαμβανομένου και φόρου εισοδήματος χρήσης)	63 + 54.08 (ή 88.08)+88.09	600.000
Εκ των οποίων Φόρος Εισοδήματος Χρήσης	54.08 (ή 88.08)+88.09	
60.05-[64 ΠΛΗΝ 64.11 ΚΑΙ 64.12]+82.00+88.06+ 53.01 +ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ [44 χρέωση (ΠΛΗΝ 44.14 ΚΑΙ 44.15) ΜΕΙΟΝ 84 έσοδο ΜΕΙΟΝ 78.05] ΚΑΙ 67 και λουτά έξοδα που δεν έχουν ταξινομηθεί σε άλλες κατηγορίες		4.136.600
12. Διάφορα Έξοδα		
Εκ των οποίων Μεταβιβάσεις Εισοδημάτων σε Τρίτους (δωρεές, επιχορηγήσεις)	64.06 (ή 67**)	
13. Τόκοι και συναφή έξοδα	65 ΚΑΙ 16.18	4.500.000
Εκ των οποίων δαπάνες προμηθειών πληρωτέες στο κράτος επί των δανείων που έχουν ληφθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου		563.200
14. Έκτακτα και Ανόργανα Έξοδα	81.00 ΠΛΗΝ 81.00.03 ΚΑΙ 81.00.04	4.396.761
15. Καθαρή Κτήση Παγίων (ομάδα 1). Η διαφορά μεταξύ αγορών και πωληθέντων παγίων κατά τη χρήση.	[10-16] (ΑΓΟΡΕΣ-ΠΩΛΗΣΕΙΣ) ΠΛΗΝ 16.18	600.000
Εκ των οποίων έπιπλα και λουτός εξόπλισμός	[14]	
16. Αγορές χρήσης (ομάδα 2). Η ομάδα 2 εξοδοποιείται με βάση τις αγορές και όχι την αρχή συσχέτισης εσόδου-εξόδου ή της ανάλωσης των αποθεμάτων.	[20-28]	20.820.000
ΙΣΟΖΥΓΙΟ (=I-II)		67.676.459

Δεν αφορά καταθέσεις μετόχων, αλλά τους ειδικούς λογαριασμούς για επιχορηγήσεις επενδύσεων.

5.3 Γράφημα 1: Ποσοστό Υλοποίησης Συστάσεων

5.4 Πίνακας Υπολογισμού Ποσοστών Συμφόρωσης επί των Συστάσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε. (Ε.Α.Β. Α.Ε.)						
Α/Α	Περγραφή Σύστασης	Πρόδος Υλοποίησης			Τομέας	
		Βαθμός Σημαντικότητας	Εκτελέστηκε	Πρόδος Υλοποίησης μερικώς	Εκτελέστηκε	Σε Εξέλιξη
1	Να τηρήσει αναλυτικό βιβλίο Μ.Δ.	Υψηλός			3	
2	Να γίνεται ορθή καταγραφή των υποχρεώσεων της εταιρείας στη σύνοψη του Μ.Δ. βάσει των πορτοφόρτεων της ομάδας ελέγχου.	Υψηλός			3	
3	Να γίνονται τακτικές συναφώνες υπολόγιστων των προμηθευτών με τα βιβλία της εταιρείας με την αποστολή επιβεβαιωτικών επιστολών ή email.	Υψηλός			3	
4	Να καταχωρισθούν στα βιβλία της εταιρείας τα πρόστιμα όπως προκύπτουν από τη φορολογική εικόνα της.	Υψηλός	3			
5	Να συντάσσονται ρεαλιστικοί προώπολογισμοί βάσει ιστορικών στοιχείων, σε συνδυασμό με έγκυρες εκτιμήσεις αναφορικά με την παραγωγική δυναμική της εταιρείας και της ρευστότητας της και όχι βάσει υπερτυπημένων προβλέψεων αναφορικά με μελλοντικές της πωλήσεις.	Υψηλός			3	
6	Να εκπονηθεί ένα στρατηγικό μεσοπρόθετο σχέδιο εκκαθάρισης ληξιπρόθετων υποχρεώσεων μέσω σύνταξης κατοστάσεων χρηματικών ρούων (cash-flows), ώστε η εταιρεία, παράλληλα με την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της, να μειώνει σταδιακά και το ώριμο των συσταρευμένων ληξιπρόθετων οφελών της.	Μέσος			2	
7	Να γίνει ορθή άξιοποίηση των προσωπικών προτεινόμενου για αποφεύγονταν οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των συμβάσεων, οι οποίες μπορεί να επιφέρουν νέα συσταρευτική ληξιπρόθετην υποχρέωσην.	Υψηλός		3		3
8	Να παρακολουθείται διεξοδικότερα από τον εσωτερικό ελεγκτή η διαδικασία καταγραφής και αποπληρωμής των ληξιπρόθετων υποχρεώσεων τον φορέα, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του (ΦΕΚ 100, Τεύχος Αγωνώνων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Εμβούλης/19.01.2011).	Υψηλός			3	
9	Να παρακολουθείται, μέσω του πληροφοριακού λογιστικού συστήματος της εταιρείας SAP, η εκτέλεση των προϋπολογισμών.	Μέσος			2	
10	Να γίνει αυτοματοποίηση της διαδικασίας καταρροφής των ληξιπρόθετων υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ. μέσω δημιουργίας ειδικού προγράμματος που θα αντέλει αυτόματα στοιχεία από τα βιβλία της εταιρείας.	Μέσος			2	
Σύνολο Βαθμολογίας			3	0	6	18
Σταθματικό ποσοστό συμφόρωσης			11%	0%	22%	67%
					27	100 %